

**GÓI CAN THIỆP GIẢM HẠI VÀ ĐIỀU TRỊ NGHIỆN CHẤT
CHO MSM VÀ TGWS CÓ SỬ DỤNG CHẤT**
(Can thiệp dự phòng nguy cơ lây nhiễm HIV và các bệnh truyền nhiễm khác)

*Ths.Bs. Đỗ Hữu Thủy
Cục Phòng, chống HIV/AIDS, Bộ Y tế*

Nội dung

1. Tổng quan
2. Bao cao su, chất bôi trơn và tình dục an toàn
3. Bơm kim tiêm và các vật phẩm sử dụng ma túy khác

TỔNG QUAN

1. Tổng quan

- ✓ Nam quan hệ tình dục đồng giới khi sử dụng chất hoặc ma túy thường có hành vi nguy cơ cao:
 - ✓ Tăng tần suất quan hệ tình dục không an toàn (giảm hoặc không sử dụng bao cao su);
 - ✓ Quan hệ tình dục tập thể;
 - ✓ Quan hệ tình dục thô bạo;
 - ✓ Quan hệ tình dục đường hậu môn;
 - ✓ Quan hệ tình dục kéo dài;
 - ✓ Sử dụng chất qua đường tiêm → chia sẻ/dùng chung dụng cụ tiêm chích.

Từ đó tăng nguy cơ và dẫn đến dẫn đến việc nhiễm HIV, viêm gan virút, các bệnh truyền nhiễm khác liên quan đến quan hệ tình dục không dùng bao cao su và sử dụng ma túy không an toàn.

1. Tổng quan

- ✓ Người chuyển giới nữ khi sử dụng chất hoặc ma túy cũng có nguy cơ cao:
 - ✓ Quan hệ tình dục không an toàn: Quan hệ tình dục đường hậu môn (cửa sau); Nếu quan hệ tình dục qua âm đạo (đã phẫu thuật) dễ xây xát;
 - ✓ Sử dụng ma túy không an toàn: Qua đường tiêm chia sẻ/dùng chung dụng cụ tiêm chích.

Từ đó cũng dẫn đến dẫn đến việc nhiễm HIV, viêm gan virút, các bệnh truyền nhiễm khác.

BAO CAO SU, CHẤT BÔI TRƠN VÀ TÌNH DỤC AN TOÀN

2. LÝ DO HÀNH VI TÌNH DỤC KHÔNG AN TOÀN

- ✓ Khi sử dụng ma túy, cảm thấy phấn khích nên không nhớ để sử dụng bao cao su.
- ✓ Việc sử dụng BCS có thể được coi là sự không tin tưởng lẫn nhau.
- ✓ BCS và chất bôi trơn (CBT) có thể không có sẵn.
- ✓ Ở vị thế yếu, bị ép quan hệ tình dục không dùng BCS (như bán dâm hay là thành viên mới của nhóm, cần “chiều chuộng” và làm hài lòng các thành viên cũ, v.v...)
- ✓ Sử dụng ma túy nhất là ma túy tổng hợp dẫn đến quan hệ tình dục dài hơn, cường độ mạnh bạo hơn, có thể quan hệ với nhiều bạn tình một lúc và có nguy cơ bị lạm dụng và bạo lực tình dục cao hơn.
- ✓ Với người đang điều trị ARV bao gồm cả PrEP có cảm giác chủ quan, từ đó dẫn đến việc không dùng BCS.

2. LƯU Ý GÌ KHI TRUYỀN THÔNG VÀ CUNG CẤP DỊCH VỤ CHO CÁC NHÓM NÀY?

- ✓ Khuyến khích sử dụng BCS và CBT thích hợp là biện pháp quan trọng nhất.
- ✓ Truyền thông về lợi ích CBT giúp cải thiện hiệu quả của BCS trong quan hệ tình dục thâm nhập.
- ✓ Truyền thông sử dụng chất bôi trơn gốc nước, không sử dụng gốc dầu.
- ✓ Cần tăng cường các hoạt động quảng bá, khuyến khích sử dụng BCS, CBT qua nhiều kênh truyền thông khác nhau:
 - Trực tiếp (tư vấn, tài liệu in ấn);
 - Online qua mạng xã hội và các ứng dụng điện thoại.
 - Lồng ghép cùng với các kênh và các chiến dịch quảng bá dịch vụ xét nghiệm và dự phòng HIV phù hợp.
 - Tổ chức các buổi tham vấn với các nhóm khách hàng.
- ✓ Cung cấp thông tin và xây dựng kỹ năng thương lượng tình dục an toàn, nhất là cho người bán dâm.

2. LƯU Ý GÌ KHI TRUYỀN THÔNG VÀ CUNG CẤP DỊCH VỤ CHO CÁC NHÓM NÀY?

- ✓ Bao cao su và chất bôi trơn nên đóng gói và phân phối cùng nhau.
- ✓ Cân nhắc nhu cầu của khách hàng: tính sẵn có, khả năng tiếp cận và chi trả; sự đa dạng về kích cỡ và các kênh phân phối khác nhau
- ✓ Lưu ý việc đảm bảo tính sẵn có tại những nơi người sử dụng ma túy thực hiện các hành vi quan hệ tình dục như tại quán bar, sauna, câu lạc bộ.
- ✓ Kênh phân phối/cung cấp dịch vụ:
 - Ưu tiên miễn phí (vì nhu cầu thường đột xuất), qua các kênh trực tiếp (tuyên truyền viên đồng đẳng), các hộp BCS, CBT đặt tại quán bar, vũ trường...
 - Bán trợ giá hoặc qua kênh thương mại (rộng rãi).

2. CÂN NHẮC KHI BCS VÀ CBT KHÔNG CÓ SẴN

- ✓ Lựa chọn bạn tình dựa trên tình trạng nhiễm HIV (Serosorting): Là việc một người lựa chọn một hay nhiều người có cùng tình trạng nhiễm HIV là bạn tình của mình.
- ✓ Lựa chọn tư thế quan hệ tình dục phù hợp (Strategic Positioning): Người nhiễm HIV nên là người nhận (Bot); người chưa bị nhiễm HIV vị trí của người cho (Top).

Chỉ trong trường hợp không có BCS, CBT và bạn tình thật sự tin tưởng nhau.

3

BƠM KIM TIÊM SẠCH
VÀ CÁC VẬT PHẨM SỬ DỤNG MA TÚY KHÁC

3. BƠM KIM TIÊM SẠCH

- ✓ Mặc dù phần lớn MSM, TG không sử dụng ma túy đường tiêm chích nhưng các nghiên cứu cho thấy gia tăng tỷ lệ tiêm chích ma túy dạng kích thích thời gian gần đây.
- ✓ Thời gian tác động ngắn nên tiêm chích nhiều lần;
- ✓ Thường sử dụng theo nhóm nên dễ chia sẻ bơm kim tiêm và vật dụng tiêm chích.
- ✓ Cần có các đánh giá về tình hình tiêm chích của nhóm MSM, TG để có can thiệp phù hợp.

3. BƠM KIM TIÊM SẠCH: LƯU Ý KHI TRUYỀN THÔNG VÀ CUNG CẤP DỊCH VỤ

- ✓ Truyền thông về lợi ích BKT; Sử dụng bơm kim tiêm sạch; BKT có khoảng chết thấp.
- ✓ Truyền thông về tiêm chích an toàn: Vệ sinh tay; không dùng chung dụng cụ tiêm chích; Cách tiêm chích an toàn.
- ✓ Kênh truyền thông: Trực tiếp qua nhân viên cộng đồng và online (luôn đi kèm hướng dẫn thực hành tiêm chích an toàn.

3. BƠM KIM TIÊM SẠCH: LƯU Ý KHI TRUYỀN THÔNG VÀ CUNG CẤP DỊCH VỤ

- ✓ Cung cấp số lượng theo nhu cầu, nên có dư;
- ✓ Cung cấp BKT khoảng chết thấp;
- ✓ Ưu tiên cung cấp miễn phí thông qua chương trình, dự án;
- ✓ Gắn với nơi MSM, TG thường sử dụng: Nơi tổ chức tiệc, quán bar, sauna, Câu lạc bộ, lễ hội...
- ✓ Tính đến nhu cầu của MSM; TG ngoài khung giờ làm việc của TTVĐĐ.
- ✓ Cân nhắc yêu cầu phải trao đổi bơm kim tiêm.

3. TRUYỀN THÔNG VÀ CUNG CẤP CÁC VẬT PHẨM KHÁC

- ✓ Coóng: Tránh bị nóng do hút nhiều lần.
- ✓ Ống hút hoặc đầu ống hút mới.
- ✓ Miếng để bảo vệ miệng, môi.
- ✓ Khăn lau, cồn làm sạch coóng, ống hút.
- ✓ Sơn dưỡng môi chứa vitamin E.
- ✓ Băng vô trùng để băng vết thương khi cần.
- ✓ Kẹo cao su không đường để kích thích thích tạo nước bọt.
- ✓ Cung cấp thông tin về xăm an toàn.

Thank you!